TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI

(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:

For 1 year $3.75; For 6 Months, $2.00; For 3 Months, $1.25; For 1 Month 50c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:

1 vuosikerta $3.75; 6 kuukautta $2.00; 3 kuukautta $1.25; 1 kuukausi 50c.

SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:

1 vuosikerta $5.50; 6 kuukautta $3.00.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuumalta: 1 v. 20c, ½ v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c.

Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.

Telefooni: konttori 365, toim. 832.

1

Sosialistipuolueen uusi ohjelma

St. Louisin konventioni hyväksyi allaolevan lausunnon ja vaatimukset ohjelmakseen. Kokouksen asettama ohjelmakomitean enemmistö oli laatinut perinpohjaisemman esityksen sosialismin periaatteista, mutta kokouksen viime hetkinä, jolloin komitean raportti esitettiin, pääsikin voitolle Mahlon Barnes'in muutosesitys, jossa periaatteellisen ohjelmaesityksen tilalla oli lyhyt "vetoomus" työläisiin. Ohjelmavatimukset olivat kummassakin esityksessä samat. Hyväksytty ohjelma kuuluu:

"Ruumiillisen ja henkisen työn tekijät Amerikassa ovat kurjuuden uhreja. Heidän työpaikkansa on epävarma ja he aina elävät puuteen pelossa.

"Tämä johtuu siitä, että heille maksetaan liian pientä palkkaa. Heidän saamansa palkka on vain pieni osa tuottamastaan rikkaudesta ja sellainen palkka ei riitä kunnolliseen ylläpitoon.

"Joukkojen kurjuus sellaisessa ylellisyyden massa kuin on Amerika, on suurin aikamme rikos.

"Palkkatyöläinen ei ole vapaa, sillä hän voi tehdä työtä ainoastaan työpaikan omistajan luvalla.

"Omistajat, jotka eivät tee työtä, ja työläiset, jotka eivät omista teollisuuslaitoksia, tietysti ja luonnollisesti koettavat suojella ja edistää omia etujaan. Molemmat koettavat pitää sen osan, minkä nyt saavat ja hankkimaan itselleen lisää, ottamalla jotakin toiselta puolelta. Näitten etujen ristiriitaa kutsutaan luokkataisteluksi.

"Tämän luokkataistelun olemassaolon takia työläiset järjestyvät unioihin, osuuskuntiin ja sosialistipuolueeseen. Omistajat järjestyvät työnantajayhdistyksiin, kauppaliittoihin ja "kansalaisseuroihin". He myöskin hallitsevat ja kontrolleeraavat suuria valtiollisia puolueita.

"Työväenluokan pääasialliset aseet ovat lakko ja boykotti. Kapitalistit vastaavat suluilla, mustilla listoilla, injunktionituomioilla, pelotuksella, vankiloilla, hirttotuomioilla ja joukkomurhilla. Tämä kamala luokkasota ulottuu koko maailman yli ja se on vakavana vaarana sivistykselle. Sen poistaminen on tärkein ja polttavin kysymys, mikä koskaan on ollut ihmiskunnan edessä.

"Nykyistä tuottamis- ja jakotapaa kutsutaan kapitalistiseksi järjestelmäksi, erottaakseen sen siten useista yhteiskuntajärjestelmistä, jotka olivat ennen olemassa, kuten kahleorjuus ja feodaalijärjestelmä. Kapitalismin vallitessa on olemassa kaksi selvästi toisistaan erotettavaa luokkaa: kapitalistiluokka ja työväenluokka. Kapitalistiluokka elättää itseään ottamalla vuokraa, korkoa ja liikevoittoja.

"Työväenluokka, joka ei omista teollisuuslaitoksia, elää saamallaan palkalla. Työläinen myy ainoan, minkä hän omistaa: työvoimansa. Tämä työvoima vähenee sitä mukaa kun työläinen vanhenee.

"Kontrolleeraten hallitusta kapitalistiluokka laatii lakeja omaksi edukseen. Näitten luokkalakien takana ovat kaikki hallinnon välineet, pyhittäen ja suojellen maan ja teollisuuslaitoksien omistamista ja niitä erikoisoikeuksia, joiden kautta työläisiä riistetään.

"Tällä tavalla taloudellinen kysymys muodostuu valtiolliseksi kysymykseksi. On hyvin tärkeä valtiollinen kysymys se, miten te elätte. Kansanvaltaisen hallituksen teoriana on hankkia mahdollisimman paljon hyvää mahdollisimman monelle ihmiselle. Työväenluokka on paljon suurempi kuin kapitalistiluokka. Tämä seikka on työväenluokan luonnollinen etuisuus. Yhdistämällä eheästi omaan valtiolliseen puolueeseen työläisen voi vallata hallituksen ja sen vallan sekä käyttää sitä omaksi edukseen.

"Sosialistipuolue tahtoo hävittää luokkasodan kaikkine sen pahoine seurauksineen ja asettuu kapitalismin tilalle uuden yhteiskunalle perustuvan yhteiskuntajärjestyksen, jossa työläiset omistavat ja hallitsevat kaikki taloudellisen elämän välineet. Se kutsuu kaikkia työläisiä äänestämään samalla tavalla kuin he lakkoutuvat ja lakkoutumaan samalla tavalla kuin äänestävät, — kaikki yhdessä riistäjäluokkaa vastaan.

"Ainoastaan yhdistämällä voimiamme voimme pystyttää yhteistoiminnallisen tasavallan, jossa työläiset omistavat työpaikkansa ja saavat täyden yhteiskunnallisen arvon työnsä tuloksista. Silloin tullaan tuottamaan elämän tarpeita ei muutamien harvojen voitoksi, vaan kaikkien työtätekevien olentojen mukavuudeksi ja onneksi. Yksityisesti omistettujen teollisuuslaitoksien ja niiden herrojen ja orjien tillalla tulee olemaan elämän välineitten yhteinen omistus, ja silloin tulevat kaikki maailman toilmintakeinot ja tilaisuudet olemaan yhtäläiset ja vapaat kaikille.

"Tämä loistava päämäärä on ihmiskunnan korkein ihanne. Näin ollen on jokaisen ihmisolennon edun mukaista yhtyä työväenluokan taisteluun ja taistella loppuun asti se taistelu, joka tulee vapauttamaan kaikki miehet ja naiset sekä kohottamaan heidät äärettömän paljon korkeammalle ja paremmalle elämistasolle, kuin on mahdollista niin kauan kuin kestää kapitalistinen järjestelmä."

*

Meidän lopullisen päämäärämme ollen luonnonlähteitten ja teollisuuslaitoksien täydellinen yhteisomistus kaikkien yhteiseksi eduksi, joka tulee hävittämään myös militarismin ja sodat, me samalla velvoitamme edustajiamme kannattamaan kaikkia toimenpiteitä, jotka tuovat välitöntä etua työläisille, ja niiden joukossa erikoisesti painostamme seuraavien toimenpiteitten välttämättömyyttä:

Valtiollisia vaatimuksia.

Tydellinen äänioikeus, sukupuoli-, asunto- ja sivistyssuhteisiin katsomatta; kaikkien registeerausmaksujen, henkiverojen ja muitten äänioikeusesteitten poistaminen; äänioikeuden myöntäminen niille, jotka ovat asuneet tässä maassa vähintäin vuoden ajan ja ovat ilmoittaneet haluavansa päästä tämän maan kansalaisiksi.

Kansanvaltainen kontrolli hallituksen yli säätämällä perustuslakilisäyksen, joka myöntää alote-, yleisäänestys- ja takaisinkutsuoikeuden.

Suhteellinen vaalitapa kaikissa edustajavaaleissa.

Oikeuksien vallan poistaminen, jonka nojalla ne laativat ja kumoavat lakeja niiden väitetyn epäperustuslaillisuuden vuoksi tahi muista syistä.

Paino-, puhe-, kokoontumisvapauden loukkaamaton ylläpitäminen niin sodan kuin rauhan aikana.

Vastustetaan pakollista asevelvollisuutta ja elämän tahi työvoiman pakollista ottamista.

Sotavelkojen peruutus.

Senaatin poistaminen ja presidentin eitto-oikeuden kieltäminen.

Injunktionituomioitten antamisen lakkauttaminen.

Kaikkien Yhdysvaltojen tuomarien suoranainen valitseminen lyhyeksi toimintakaudeksi.

Vapaa laki-apu ja yleisten puolustusasianajajain nimittäminen.

Taloudelliset vaatimukset.

Rautateitten, sähkösanomalaitosten, laivalinjojen ja muitten kulku-, kuljetus-, säilytys- ja jakovälineitten kansallinen omistus ja kontrolli.

Pankkilaitosten ja yleishyödyllisten vakuutuslaitosten yhteiskunnallistuttaminen.

Lainojen anto suoranaisesti kunnille ja valtiolle ilman liikevoittoa.

Teollisuusvaatimukset.

Lapsityön täydellinen poistaminen.

Laillinen minimipalkka, jonka suuruus perustuu varmaan riittäväisyyteen takaamaan kohtuullisen elintason.

Kuljeksivien ja työttömien työläisten turvaaminen

Yksityisten työnvälitystoimistojen ja lakonrikkuritoimistojen poistaminen ja hallituksen työnvälitystoimiston perustaminen.

Lyhyempi työpäivä, sopusoinnussa kohonneen tuotantokyvyn kanssa.

Keskeytymätön puolentoista päivän pituinen lepoaika kunakin viikkona.

Työläisten taloudellinen ja politillinen toimintavapaus.

Yleisiä vaatimuksia.

Verotuksen tulee perustua asteettaiseen tulojen, perintöjen ja maanomistuksen verotukseen.

Riittävä korkeampi opetus kansan nuorison kaikille jäesnille ja sellaista avustusta perheille, joka tekee nuorisolle mahdolliseksi jatkaa opintoja kunnes on täysin valmistunut yhteiskunnallisiin tehtäviin.

Hallituksen apua, rahallista ja muuta, farmarien ja työläisten osuuskunnille.

Hallituksen maa-omaisuuksien säilyttäminen ja laajentaminen ja kansan luonnonlähteitten suojeleminen ja kehittäminen.

Äitiys-, vanhuus- ja tapaturmaeläkkeitä.

MENETTELYTAPAA MUUTETTU

Austraaliassa ovat porvaripuolueet koko nykyisen sodan ajan koettaneet saada pakollista sotapalvelusta aikaan, jonka avulla australialaiset miehet voitaisi kuljettaa Europan teurastuskentille. Viime lokakuussa toimitetussa, koko maata käsittävässä yleisäänestyksessä aijottu hanke kuitenkin kumottiin, joten työläiset sillä kertaa pelastivat itsensä. Kiihkoisat Australian porvaripuolueet eivät kuitenkaan jättäneet aijettaan, siihen, vaan ryhtyivät heti uusien suunnitelmien laatimiseen puuhansa läpi ajamiseksi. Tästä Australian kansaa uhkaavasta pakollisen sotapalveluksen voimaan saattamiseksi alkaneesta uudesta taistelun jaksosta kirjottaa "Melbourne Socialist" seuraavaan tapaan:

"'Conscription Junta', pakollista sotapalveluksen asiaa ajava liitto, on vihdoinkin valmistanut suunnitelmansa saadakseen aikaan pakollisen sotapalveluksen Australian kansan kannettavaksi merentakaista palvelusta varten. Tämä suunnitelma on mestarillinen leikkaus, sillä jos se epäonnistuu, niin orjuuden perustajat eivät siinä menettäisi mitään, mutta jos se menee läpi, niin he voittavat kaikki.

"Ennen tulevaa kesäkuuta on liittohallituksen senaatista 18 senaattoria luovuttava virastaan perustuslain määräyksen mukaan. Tällä kertaa kuuluu senaattiin 19 työväen ja 17 porvariston edustajaa. Ensiksimainituista on 8:lla ja viimeksi mainituista 10:llä eroomisvuoro. Tämän mukaan jää senaatin kokoomuksen perustaksi seitsemän porvaria, eli asevelvollisuuden kannattajaa ja yksitoista työväen edustajaa, eli asevelvollisuuden vastustajaa.

"Kolmessa Australian valtiossa — Victoriassa, Tasmaniassa ja Länsi-Australiassa — kansan enemmistö viimeksi toimitetussa yleisäänestyksessä äänesti asevelvollisuuden hyväksymisen puolesta. 'Junta' luottaa siihen, että näissä valtioissa tulevassa äänestyksessä tullaan antamaan porvaristolle sama äänimäärä kuin mikä niissä asevelvollisuuden puolesta annettiin, mikä senaatissa kokoonpanossa lisäisi 9:llä jäsenellä porvareitten puolta. Tämän lisäksi arvelee "junta", että New South Walesissa porvarilliset senaattorit (Millen ja Gould tullaan valitsemaan uudelleen senaattoreiksi siksi, että heillä on hyvin suuri luotto ja kannatus. Tämä kohottaisi asevelvollisuuden asiaa puoltavien senaattoreitten äänimäärän liittovaltioitten senaatissa 18 kun se uudelleen vaalien jälkeen kokoontuu.

"Tämän lisäksi "junta" myöskin toivoo, että siihen nähden, että Queenslandissa vain pienellä enemmistöllä vastustettiin asevelvollisuutta, niin kiivaan agitatsioonin tuloksena voidaan porvarien asian oikein hyvin onnistuessa saada parikin edustajaa sieltä livahtamaan liittovaltioitten senaattiin. Ja eritoten onkin tuon valtion pohjoisessa osassa sotakiihkon ilettävä hirviö alkanut niljakasta ryönäänsä vapauden poluille levitellä. Kaiken tämän perusteella on juntalla edellytyksiä saada tuo valtio muuttamaan poliittista karvaansa.

"Etelä-Australian valtiossa heikko työläisten äänimäärä saattaa myöskin päästää sotakiihkoilijat vallan satulaan. Ja kaikin puolin on siis hyvin ilmeinen vaara tarjolla siinä, että asevelvollisuuden asiaa ajava Hughes-Irvine-Lynch salaliittoutuma saa anastetuksi liittovaltioitten senaatin haltuunsa tulevaksi hallituskaudeksi.

"Edellyttäkäämme, että tämä porvareitten aije täydelleen onnistuu, niin silloin tullaan heti ensi työksi asevelvollisuuslakiesitys työntämään lainlaatijakunnan käsiteltäväksi kummassakin huoneessa. Samalla kertaa tultaisiin yhteisestä sopimuksesta anomaan Lloyd Georgelta ja kuninkaalliselta hallitukselta, että liittovaltioitten parlamenttia ei hajoitettaisi lainkaan sodan aikana. Silloin ei Australian liittovaltioitten parlamenttia myöskään tultaisi hajottamaan, mikä merkitsisi aivan samaa, kuin että Austaralia olisi voitettu ja sen kansan ääni tukahutettu ainakin sodan ajaksi.

"Syy, miksi ei nyt ole suostuttu mihinkään kokoomuksiin, on siinä, että Australia vihaa kaikkea sulattamista. Hughes ja Cook tulevat käymään senaatin vaalitaistelua itsenäisinä puolueittensa johtajina samalla puolustaen toinen toistaan ja toistensa ehdokkaita, mutta siltä he tarkoin tulevat kieltämään kaikkien sellaisten väitösten todenperäisyyden, joissa heidän puolueitaan nimitetään yhdeksi kokonaisuudeksi. Mutta kun asevelvollisuuden asian puolesta tappelevat kerran ovat senaatissa saaneet enemmistön käsiinsä, niin häikäilemättä silloin tullaan kaikki muodollisuudet ja verukkeet viskaamaan sivuun. Tällä kertaa henkilöitten vaihtaminen ministeristössä saattaisi aiheuttaa kiivasta vastustusta niitten taholta, jotka siellä silloin leipäpaikkansa tulisivat menettämään, paikat, jotka heille annettiin palkkioksi siitä, että kavalsivat työläisten asian. Siksi ei sitä kautta tullakkaan tekemään mitään varomattomia leikkauksia, mutta jälestäpäin nämä kuitenkin joutuvat romukasaan samaten kuin se demokratiakin, jonka he kavalsivat. Hallitusta tullaan tietenkin nimittämään "kansalliseksi hallitukseksi" ja se tulee hallitsemaan säädösten ja pakkotoimenpiteitten avulla."

Lopuksi lehti sitten vetoo työläisiin ja kehottaa heitä edes oman nahkansa säilyttämiseksi vaaleissa antamaan saman tuomion kuin viime syksyisissä vaaleissa, jolloin asevelvollisuus kumottiin.

Kirjotuksessa ilmenee selvästi katkeruus siitä, että yleinen taantumus pääsee vaikaan. Tuo ilmiö on huomattavissa kaikissa sotivissa maissa, missä kurjuus vielä ei ole saavuttanut äärimäistä huippuaan, s. o. niissä maissa, joissa isänmaallisuuden tunteen sekottama luokkavaisto vielä ei ole herännyt uudelleen toimintaan nälän kiusaaman vatsan pakotuksesta. Mutta kun kurjuus uudelleen herättää työläiset toimintaan, niin he tulevat näkemään miksi ja minkätähden heitä on johdettu harhaan heidän omia heikkouksiaan aseina käyttäen ja silloin tulee tapahtumaan jotakin samansuuntaisia mullistuksia yhteiskunnallisessa elämässä kuin tänä päivänä Venäjällä.

SIELTÄ *ja* TÄÄLTÄ

KANSAN KÄRÄJÄIN LEHTEREILTÄ

Vaikkakin tämän lehden virallinen raportteri tekee selkoa Astorian S. S. Klubin ylähaalin lehterille kokoontuneen piirikokouksen menosta, niin sittenkin olisi suurinta hävyttömyyden osoittamista Toverin lukijoilta ja tänne saapuneita edustajia kohtaan, jos sivuuttaisi nuo kansan käräjät tässä osastossa vaikenemalla. Tuskinpa vaan ilkeämmin osaisi tehdä, sillä "ronikoidaanhan" tässä osastossa kaikista muistakin tärkeistä asioista ja tapahtumista, ja jos kansan käräjät sivuutettaisi... niin, sehän jo sanottiinsa, osottaisi huippuunsa kehittynyttä hävyttömyyttä.

Joku nyt voipi ajatella, ettei nuo kansan käräjät niinkään tärkeitä ole. Mutta kyllä se on sillä tavalla, että ei sitä sen tärkeämpää sosialistisen työväenliikkeen joukkotoiminnassa ole tällä hetkellä, kuin yhtenäisen, koko piiriä käsittävän pohjan luominen vastaiselle toiminnalle, ja kun sellainen on mahdollinen ainoastaan kansan käräjillä, jossa eri valtiot kautta laajan piirimme ovat edustettuina, niin ovat kansan käräjät, varsinkin tällä hetkellä, suuresta historiallisesta merkityksestä lännen suomalaiselle työväenliikkeelle.

Tosin tänä vuonna on käräjillä "loijareita" vähemmän kuin koskaan ennen, mutta se ei lainkaan vähennä käräjien arvoa, päin vastoin — tekisi mieleni sanoa — kohottaa. Sillä jos kovin paljon olisi "lainoppineita" koolla, niin kuluisi siinä vain enemmän aikaa, koska jokainen luonnollisesti haluaisi tehdä lainopillisen leikkauksen kuhunkin esillä olevaan asiaan oman päänsä jälkeen ja siitä seuraisi asiain paloitteleminen, joitten kokoaminen taas osaltaan ottaisi koko paljon aikaa, jos niitä kaikkia lainkaan saataisiin yhteen laastaroiduksi. Voisipa käydä niinkin, että hiushaituvaa jouduttaisiin halkasemaan useampaan osaan ja kun niin tapahtuisi, tarvittaisiin tavallista etevämpi laastaroitsija tuon haituvan kokoamiseen. Nyt kuitenkin tullaan toimeen tavallisilla kokoamiskyvyillä, koska lainoppineita leikkureita ei ole ainakaan liikaa.

"Tuotannollisen pohjan analyysi"

kuuluisi oikeastaan niihin aikoihin jolloin harmaaveljet olivat kunniansa huipuila. Mutta koska siellä täällä piirissämme on vielä jätteitä tuolta kunnian aikakaudelta ja toverit haluavat tietää yhtä ja toista käräjien kokoonpanosta, niin säästääkseni edustajia kotiin palattuaan joutumasta selittelyyn 'tuotannollisesta asemasta' teen tässä pienen 'analyysin.'

Washington on lähettänyt, säästäväisyys periaatteita silmällä pitäen, vain kaksi edustajaa, vaikka sillä olisi ollut oikeus lähettää kuusi. Toinen näistä on kaikille tunnettu kirklandilainen rustitilallinen, Leo Leino. Hän nimittäin omistaa kokonaisen eekerin maata, johon on rakentanut kaksihuoneisen talon. Kumpanenkin heistä — Leino on näet ukkomies — ovat paljon poissa kotoaan, eukko Leino käyden Seattlessa työssä ja Setä ollen usein matkoilla puolueen asioilla. Silloin tällöin kuitenkin löytävät toisensa kotoaan syömässä palkkatyöllä hankittua "lunssia." Silloin he myöskin ihailevat Washington järven tyyntä pintaa ja ilta auringon laskua. Leinon edustaja toverittarena käräjillä on Aino Peusa, kaarankorjaajan muija, Carbonadosta. Nuori, innokas ja tietoinen toveritar. Ollut ennemmin Tacomassa ja tullut siellä ollessaan yleisemmin tunnetuksi osaston etunenässä toimiessaan kuin myöskin kirjoitustensa kautta.

Montanaa edustaa Heikki Polso, Red Lodgesta, ollut aikoinaan pullan pyörittäjänä Astoriassa, mutta sittemmin tipahtanut tuolta "porvarillisella" tasolta Red Lodgen hiilikaivoksien syvyyksiin, joissa on työskennellyt useita vuosia, sivutöinään toimien Työmiehen innokkaana asiamiehenä. "Radikaalit" ovat uhanneet hänen mopasti hirttää, mutta eivät ole ilenneet kun Heikki on naurussa suin antanut sellaiseen luvan. Siis Heikki ei ole mikään "lökäpöksy", vaikka ei olekaan fyysillisesti mikään jättiläinen.

Idaholaiset ovat lähettäneet käräjille jykevän "mainarin" Chas Morsen. Siniseitä paistavat arvet hänen kasvoissaan karkoittavat kaikki ajatukset hänen porvarillisuudestaan. Tuntee kaikki "sait träkit" kotivaltionsa vuoristossa.

Utahia edustaa J. Poola, Binghamista, kaivostyöläinen hänkin ja jo kauan tunnettu puoluetoveri. Kasvoilla loistaa pitkällisen raadannan leima, joten porvarillisuus on hänestä loitolla.

Wyomingiläiset ovat myöskin olleet säästäväisiä ja lähettäneet vain kaksi edustajaa, nim. Iivari Hiibackan, Rock Springsistä ja Toivo Paavolan, Hannasta. Kumpanenkin on ennenkin ollut täällä käräjillä, edellinen useammankin kerran ja ovat he Wyomingin vanhoja puolueveteraaneja, varsinkin Hiibacka, vaikka eivät vielä ikäloppuja ole, päin vastoin enemmän nuoria. Siitä huolimatta ovat olleet kaikissa niissä myllerryksissä ja tuiskuissa joita villit tuulet ovat Wyomingin aavikoille puhaltaneet. Hiibacka elättelee itseään "kraataroimisella", josta päättäen, muinoisen teorian mukaan, hänen pitäisi olla pirun porvarillinen, vaan hänen puheensa ja kaikki toimintansa puolueessa osoittavat aivan toista. Muuten näyttää siltä, että Wyomingissä on ollut tavallista kovempia tuulia kuluneen vuoden ajalla, koska Hiibacka on menettänyt suurimman osan hiuksistaan sitte viime käräjien. Näin ollen saa hän seuraavana keväänä tänne tultuaan pyyhiskellä kiiltävää päänahkaansa, jollei vaan sielä aavikolla tuulet lakkaa. — Paavola värkkäilee sähkön kanssa Hannan kaivoksissa, on heikontanut silmänsäkin siinä touhussa, joten täytyy käyttää "katsinlaseja". Muuten tietoinen proletaari ajatuksiltaan, vaikka ulkomuoto näyttääkin hieman herraskaiselta.

Arizonaa edustaa jymy kaivosmies, M. Jacobson, Miamista. Täydellinen proletaarityyppi, voimakas papillinen passoääni. Ei halveksi nälliä, vaan antaa sen pitää vasenta poskeaan pullollaan. Muuten kiivas työväen luokan puolesta, kuten väärentämättömän proletaarin tuleekin olla, ei salli vähääkään alistuvaisuutta sorron alle.

Californialaiset ovat lähettäneet neljä edustajaa, kuten säännötkin määräävät. He eivät siis ole luottaneet säästäväisyyteen. Muuten on Californian valtiokomitea manttaalimiehen asemassa piirissämme. Piirikomiteakin — vaikka sen nyt luulisi olevan rahoissan — on monesti joutunut pyytämään alaisensa manttaalimiehen apua, kun on suunnitellut uusia valloitusretkiä. Mutta ne edustajat! Kas tässä tässä: Mandi Mäki, Fort Braggista, manttaalitalon emännältä näyttävä nainen, ammatiltaan työläinen. On ollut jo pitemmän aikaa tunnettu toveritar, mutta ei ole ennemmin sttunut piirikäräjille. Los Angelesista on J. J. Nylander, lyhyt, mutta tukeva mies niin periaatteiltaan kuin ulkomuodoltaankin. Syvällä päässä olevilla silmillään katselee veitikkamaisesti tämän maailman toilauksia, mutta silti puhuu passoäänellä varman vakuuttavasti ja isällisesti, joka osoittaa, että iikka on kauan ollut mukana työväenliikkeessä. Elämäkseen hän rustailee tuoleja ja ehkäpä muitakin huonekaluja, juurista. — Nestori Mattson, San Franciscosta, on miehen tyyppi kaikin puolin, varma ja tietoinen puoluetoveri hänkin, on m. m. Friscon kaupungin Keskuskomitean jäsen. Ammatiltaan on Mattson nikkari. — Edellisen sisarkaupungista, Berkeleystä, on H. Malinen, ammatiltaan maalari. On aikoinaan saanut harmailta veljiltä porvarin tittelin, kun on sattunut olemaan sen verran varoissaan, että on saanut automobiilin. Mutta sittemmin ovat antaneet anteeksi hänen porvarillisuutensa, kun jotkut harmaista veljistä myöskin pääsivät omaan autoonsa käsiksi.

Tulemme sitten Oregoniin, jota edustaa Victor Aalto, Marshfieldistä ja Antti Mäki, Astoriasta. Aalto on naulaillut huoneita kokoon "Siperiassa" (Marshfieldissä) jo kymmenisen vuotta ja tehnyt kaiken aikaa työtä puolueen hyväksi, joten hän ei ole mikään aloitteleva työväenliikkeessä. Antti Mäki taasen on kaikille tunnettu hoquiamilainen seppä, nykyään astorialainen ja Columbia Iron Workin osakas, siis "kapitalisti" ehkä enemmän kuin kukaan muu edustajista, mutta siitä huolimatta täydellinen proletaari ajatuksiltaan.

Vielä on mainittava J. Sjölund, Portlandista. Hän ei kuulu varsinaisiin piirikokouksen edustajiin, mutta on saapunut edustamaan osastoaan Toverin vuosikokoukseen ja on mukana piirikokouksessa nähtävästi samoilla oikeuksilla kuin varsinaiset edustajatkin. Eikä siinä mitään moitittavaa olekaan, sillä Sjölund on työväenliikkeen meiningeistä hyvästi selvillä. Ammatiltaan on hän laivan rakentaja, muuten jäykän näköinen työläistyyppi.

Piirisihteerska, Tyyni Hyrskymurto kuuluu automaattisesti käräjien osanottajiin. Pieni akan tyllerö, ammatiltaan laivan rakentajan (ei Sjölundin) muija.

Kuten edellä olevasta "analyysistä" käy ilmi, ovat käräjien viralliset edustajat poikkeuksetta työläisiä, ei ainoastaan ammatiltaan, vaan vieläpä — ainakin useimmat — ulkomuodoltaankin. Ja tämän seikan luulisi jokaiselle tekevän selväksi sen, että käräjillä on todelliset pohjajoukot käräjillä ovat todelliset pohjajoukot

Käräjien tuomareina (puheenjohtajina)

toimivat jo "analyysissä" mainitut synkeän näköinen seppä Antti Mäki ja I. Hiibacka, molemmat varmoja toimessaan. Hiibacka oli viime käräjilläkin puheenjohtajana, eikä kokouksen suinkaan tarvitse katua, vaikka valitsivat hänen siihen toimeen tällä kerrallakin. Mäki taasen huolimatta synkeästä ulkonäöstään, on hauska iikka sisäiseltä olemukseltaan. Jos joku edustajista sekaantuu vähän meiningeissään tehdessään jonkun tärkeän esityksen, niin Mäki huomaa, että asia olisi esitettävä kokoukselle lausunnon antamista varten, mutta ei teekään sitä, koska "taisit siepata esityksesi takaisin", kuten Mäen sanat kuuluvat. Yksikään sielu ei voi olla nauramatta sattuvalle sukkeluudelle. Muutenkin löytää usein sen hauskan tien, joka pitää kokousta hilpeällä mielellä.

Kirjurien virat akkain käsissä.

Niissä toimissa on Aino Peusa ja piirisihteerska Hyrskymurto. Vain päätöksistä on heidän merkittävä kirjaan, mutta Peusa — opinhaluinen kun on — merkitsee ytimen muistiin jokaisen puheenvuorosta omia kehitysharrastuksiaan varten ja tietysti myöskin siksi, että saa kotia tultuaan punnita miesten lausumia viisauksia. Uskonpa, että edustajat punnitsevat tarkasti sanansa, jos vaan tietävät, ettei se kaikki, mitä puhutaan sentään niin vain unohduksiin jää. Mutta tuskinpa moni tietää sitä, sillä Peusa ei ole siitä paljon huudellut. Muuten keksintö on naissuvun terävän älyn kunniaksi luettava ja sopisi miesedustajienkin seurata Peusan antamaa esimerkkiä, mutta tuskinpa sitä tarvitsee miehiltä odottaa, sillä jos he tuon hoksaisivatkin, ovat he liian laiskoja sitä toteuttamaan.

Käräjäin käsittelemistä asioistakin

kai pitää jotakin mainita, mutta koska tämä on jo venynyt näinkin pitkäksi, täytynee olla lyhyt sanainen.

Työjärjestyksessä seurasi ensimäisenä piirikomitean peittoaminen. Leino suopeasti, mutta samalla vaativaisena muistutti komiteaa siitä kun se ei lainannut mitään huomiota Moneyjutulle, eikä Everettin verilöylylle. Hiibackan mielestä piirikomitea ei ole ollut kyllin läheisessä yhteydessä osastojen kanssa, samaa mieltä pääasiallisesti olivat kaikki toisetkin edustajat. Ja tässä kohden peittoaminen aikoi päästä koko hyvään vauhtiin, mutta ei jatkunut, kun monet peittojista huomasivat sen tärkeän pointin, että osastoissakin on ollut paljon syytä tuohon läheisen yh-